

DICK MAAS

**'BUURMAN,
WAT DOET U NU?'**

FILMS MAKEN IN NEDERLAND

www.buurmanwatdoetunu.nl

INHOUD

INHOUD	5
VOORWOORD	13
FILMEN IN NEDERLAND	15
WAAROM?	15
KAN IEDEREEN FILMS MAKEN?	17
HOEVEEL VERDIEN JE?	17
ZIJN NEDERLANDSE FILMS SUCCESVOL?	18
BEZOEKERSAANTALLEN	18
DE MALLE KIJKWIJZER	20
FESTIVALS	21
SUCCES	22
DE ZAAK SINT	23
KOMT EEN NEDERLANDSE FILM OOIT UIT DE KOSTEN?	24
HOE BEGIN IK?	25
HOEVEEL REGISSEURS ZIJN ER IN NEDERLAND?	26
HEB JE EEN OPLEIDING NODIG?	27
FIRST FLOOR FEATURES	30
RECHTSZAAK	31
EYEWORKS	32
DE BESLISSERS	32
AFWIJZINGSBRIEVEN	34
HET SCENARIO	39
WAT IS EEN SCRIPT?	39
VOICE-OVERS	39
SCRIPT SOFTWARE	42
SMEUÏG	42
WAT IS EEN GOED VERHAAL?	42
‘BOODSCHAPPEN DOE JE BIJ ALBERT HEIJN’	43
FILM EN VOETBAL	43
POPPENKAST	44
KARAKTER	44
PLANNETJES	45
BETER GOED GEJAT DAN SLECHT BEDACHT!	45
GOEDE IDEEËN	47
RESEARCH EN GELOOFWAARDIGHEID	48
PLOT	48

HOE MAAK IK EEN SCENARIO?	50
HOE BEGIN IK?	51
HOE EINDIG IK?	52
BLIJF PRAKTISCH.	53
WAAROM GAAT DE HOND ALTIJD DOOD?	55
NAMEN	56
HOE LANG DOE JE OVER HET SCHRIJVEN VAN EEN SCRIPT?	59
RECHTEN	59
IK KAN HELEMAAL NIET SCHRIJVEN	60
BOEKVERFILMINGEN	60
JEAN-CLAUDE.	61
HOLLYWOOD PICNIC	62
TOPPERS	62
ADJE	63
GELD	63
AGENTEN	64
DE TITEL	64
HET SCRIPT IS AF, EN NU?	66

DE FINANCIERING..... 73

WAT KOST EEN FILM?	73
WAAR HAAL IK HET GELD VANDAAN?	74
STAATSSTEUN	75
MARKTGELD	76
SPONSORING	77
BELGISCHE TAXSHELTER VS INCENTIVE REGELING	79
WAAROM BRENGEN NEDERLANDSE FILMS GEEN GELD OP?	80
HET NEDERLANDSE FILMFONDS	81
ACHTERBAKS	83
IK HEB GEEN GELD, WAT NU?	84

DE CREW 89

WAT IS EEN CREW?	89
DE SET	94
WIE ZIJN HET EN WAT DOEN ZE?	94
HOE KOM JE AAN EEN CREW?	102
DISCIPLINE OP DE SET	104
DE BAAS	104
WAT KOST EEN CREW?	106
WAT VERDIENT DE REGISSEUR?	106
MEEDELEN IN DE WINST	108
DEFERMENT	108

DE CAST..... 111

WAAROM HEB IK ACTEURS NODIG?	111
MIETJE.....	113
MICHAEL EN RON VERVELEN ZICH.....	113
SOUTHERN WILLIAM.....	115
SOMBERE JAMES	115
LES VAN WILLEKE.....	116
WAAR VIND JE ACTEURS?	116
TIPS VOOR FIGURANTEN.....	119
CASTING.....	121
ZWERVER.....	122
VOORBEREIDING	122
BEKENDE NEDERLANDERS	123
CASTEN IN L.A.....	123
NAOMI WATTS	125
WAT KOSTEN ACTEURS?.....	127
WERKEN MET ACTEURS.....	127
PEER MASCINI	129
DENIS LEARY.....	130
SEKSSCÈNES.....	130
TREK UIT DIE BROEK!	131
VLEKKEN	132
TATJANA.....	132
NOOTJES.....	133
BAARDEN.....	133
RIJBEWIJS.....	134
KNOFLOOK	136
TRAILER	136
BOEZEM	136
SKATER	137
ZWARTE LIJST.....	139

LOCATIES..... 143

WAT ZIJN LOCATIES?	143
LOCATIE OF STUDIO?	146
HUIS LIZZY	151
BACKDROPS.....	152
DE CAYENNE SEQUENCE UIT SINT.....	153
DE VOOR- EN NADELEN OP EEN RIJTJE:.....	154
HOE VIND JE LOCATIES?.....	154
GRATIS STRIPPER.....	157
RECCE	157
TECHNICAL RECCE	157
AFSPRAKEN.....	158

HET WITTE HUIS	159
STRAATVERLICHTING	160
MISLUKTE STUNT	160
VERLOREN TIJD	160
SLIM GEBRUIK MAKEN VAN LOCATIES	160
HOE LAAT IK EEN KLEINE KAMER ER GROTER UITZIEN? . . .	161
WAT BENT U MET VEEL	163
DE HORROR TRAM	164
VERGUNNINGEN	165
FILMCOMMISSIONER	165
VONDELPARK	166
FRANKENDAEL	167
BROUWERSGRACHT	168
ARTIS	168
DRONES	171
HET AMSTEL HOTEL	171
SCHIPHOL	171
KENNEDY AIRPORT	172
PLAZA	173
STIEKEM	173
BESLISSINGEN	177
ARTISTIEKE BESLISSINGEN	177
ART DIRECTION	177
BEELDFORMAAT	178
KLEUR OF ZWART-WIT?	181
DE CAMERA	181
2K of 4K?	181
AANTAL DRAAIDAGEN	182
SHOTS	182
DIEPTE	182
SCHERPTDIEPTE	183
HOE ZUIGEN WE HET PUBLIEK DE FILM IN?	183
GELUID	185
SOORTEN SHOTS	185
SHOTS	186
STATIEF	190
DOLLY	190
CRANE	191
MOUNTS	192
HANDHELD	192
STEADICAM	193
RONIN	194
AUTOBANDEN	194
DRONES	194

PARKINSON	195
ZOOMEN	196
POINT OF VIEW	196
BEELDSNELHEID	196
ACHTERUIT	197
PRODUCTIONELE BESLISSINGEN	197
PRE-VISUALISATIE	201
WAT IS PRE-VISUALISATIE?	201
MOODBOARDS & CONCEPT-ART	201
MISE-EN-SCENE	204
ASSEN	204
WAAR ZETTEN WE HET KOFFIEAPPARAAT?	205
DE ASSEN BIJ QUIZ	206
SPIEGELS	207
VAN LINKS NAAR RECHTS	207
MENIGTE	207
HET STORYBOARD	207
EEN SIMPELE KANTOORSCÈNE IN PROOF?	208
HOE ZIET EEN STORYBOARD ERUIT?	210
HOE MAAK IK EEN STORYBOARD?	211
DE PLANNING	217
HOE MAAK JE EEN GOEDE PLANNING?	217
VIER OM DRIE	221
DE BREAKDOWN	221
DE TREIN GAAT RIJDEN	222
CREWBORREL(S)	223
ACTIE!	227
HET CALLSHEET	227
DE SHOTLIST	228
WE GAAN FILMEN EN NEMEN MEE...	229
TABASCO	230
DRAAIDAG	231
SHOT/SLATE/TAKE	231
CLAPPERBOARD	231
1st AD	233
WAAR WACHTEN WE OP?	233
VIDEO VILLAGE	234
STAGIAIRES	235
TWEEDE CAMERA	235
ACTEURS	236
BLOCKING	237

CONTINUÏTEIT	238
ACTIES LINKEN	238
SETPRAAT	239
WAT WORDT ER ZOAL GEZEGD EN GEROEPEN?	239
WAT KAN ER MISGAAN?	242
HET WEER	242
OPSTANDIGE CREW	243
OVERTIME	244
ONTSLAG	244
ZAK PEPERNOTEN	245
FILE IN NEW YORK	245
BUURTBEWONERS	246
ONGELUKKEN	246
PORTOFOONS	247
AUTO'S	247
HONDERD EN EEN ANDERE ZAKEN	248
ACTIESCENES	251
WAT ZIJN ACTIESCENES?	251
FLODDER	253
WAAROM EEN STUNT NOOIT METEEN GOED GAAT	253
WAAROM EEN STUNT IN ÉÉN KEER GOED GAAT	254
BEELDSNELHEDEN	255
DODENRITTEN	256
ACTEURS EN STUNTS	257
HELDER	259
IK BEN EEN STUNTMAN EN NEEM MEE	259
SPECIAL EFFECTS	260
ONTPLOFFINGEN	262
SPECIAL EFFECTS ENGINEERING	263
WAPENS	265
SPECIAL MAKE-UP EFFECTS	266
ANIMATRONIC	267
SPECIAL PROPS	268
ONTHOOFDINGEN	269
VISUAL EFFECTS	273
WAT ZIJN VISUAL EFFECTS?	273
GREENSCREEN	274
GELD UITSPAREN	276
HET PAARD VAN SINTERKLAAS	276
EEN LEGE SLUIS	277
THEY WALK	277
MINIATUREN	278
PRAKTIJK	280

DAT FIXEN WE IN POST.	282
ZWAAILICHTEN.	283
DE KOFFERS VAN YOUNG INDY.	283
CROWD DOUBLING.	285
MOTION CONTROL CAMERA.	285
DE SIGAAR VAN MA FLODDER.	285
WAT KOSTEN VISUAL EFFECTS?.....	286
DE MONTAGE.	291
HET MOMENT VAN DE WAARHEID.	291
DE RUSHES ZAGEN ER PRACHTIG UIT.	291
ZUINIG.	293
SCHNITT.	294
COVEREN.	294
WIE, WAT, WAAR?	295
MONTEREN OP MUZIEK.	296
ALS WE HET EIND NOU EENS AAN HET BEGIN ZETTEN? ...	296
MENINGEN.	297
MONTAGEREGELS.	297
TEMPO.	298
CONTINUÏTEIT.	298
WANNEER SNIJDEN?.....	299
DE LIFT - 'VALLEND LIJK' SEQUENCE.	300
MONTAGE BREAKDOWN.	300
EIND VAN SCÈNE.	302
DE ASSEN VAN GEORGE LUCAS.	302
PROBLEMEN.	303
BEELDOVERGANGEN.	305
GELUID.	305
DE DIALOOGMONTAGE.	305
DE EFFECTMONTAGE.	306
FOLEY-EFFECTEN.	306
NASYNCHRONISATIE.	307
LOOPGROUP.	308
MUZIEK.	308
MIXAGE.	310
KLEURCORRECTIE.	311
DE FILM IS KLAAR.	315
KLAAR!	315
AWARENESS.	315
EPK.	316
PERSBERICHTEN.	316
TEST SCREENINGS.	317
DOWN GOES DOWN.	318

TRAILER	319
WOOSH EN BANG	319
DE POSTER	319
HET AFFICHE VAN PROOI	324
HOE KOM IK IN DE WERELD DRAAIT DOOR?	325
AFFICHE REL	326
BOTOX	327
LACHEN MET PAUW EN WITTEMAN	327
DE PREMIERE	328
BLACK-TIE	329
PROEFDRAAIEN	329
PERSVOORSTELLING	330
INTERVIEWS	330
DE RODE LOPER	331
DE FILM IS IN DE BIOSCOOP	332
RECENSIES	332
DE ZAAK PROOI	333
HET GOUDEN KALF	336
SCREENER	336
SALES AGENTS	337
FILMFESTIVALS	338
DE FILM IS WEG	339
AAN DE SLAG!	340
INDEX	343
FILMOGRAFIE DICK MAAS	359
CREDITS	360

VOORWOORD

‘Boodschappen doe je bij Albert Heijn,’ heb ik wel eens geroepen. Die uitspraak achtervolgt me nog steeds. Maar is ook waar. Ik maak geen films met een boodschap, althans niet bewust. Ik probeer een goed verhaal te vertellen en soms sluipt daar ook wel eens een boodschap in. Maar in eerste instantie wil ik dat mijn films entertainen. Als er geen mensen meer naar mijn films gaan, dan ga ik wat anders doen. Ik maak ze niet voor mezelf. Ik maak ze om straks te genieten van al die rijen voor de bioscoop.

Ik heb inmiddels elf speelfilms gemaakt waar alleen al in Nederland meer dan zeven miljoen bioscoopgangers een kaartje voor hebben gekocht. Dat is gemiddeld toch zo’n 650.000 mensen per film. Er zaten een paar blockbusters tussen maar ook films waar weinig mensen naartoe kwamen. Ik heb de wijsheid niet in pacht, maar ik ben toch behoorlijk succesvol.

Is er een methode om succesvolle films te maken? Natuurlijk niet. Maar ik heb zelf wel een aantal regels waaraan mijn films moeten voldoen. En een aantal van die regels vind je in dit boek. Niet allemaal natuurlijk, want anders word je net zo succesvol als ik.

Verder allerlei praktische info voor aspirant-regisseurs, wat kijkjes achter de schermen, waardevolle tips en anekdotes over de leuke kanten van het filmen, maar ook over de valkuilen.

Verwacht geen diepgaande technische uitleg over camera’s of filmlicht. Alles is geschreven vanuit mijn eigen vakgebied en dat is dat van scenarioschrijver, regisseur, producent, componist.

Filmen in Nederland, begin er niet aan. Je wordt veracht door de critici, gekleineerd door het Filmfonds en gefileerd door het publiek.

Lap je deze goed bedoelde adviezen aan je laars, ben je eigenwijs en denk je dat het allemaal wel meevalt, dat ik overdrijf, dat het helemaal niet erg is de hoon van de natie over je heen te krijgen - dan heb je wel een beetje gelijk en is dit boek voor jou.

Koppigheid, dwarsheid en eigenzinnigheid zijn goede eigenschappen voor een filmmaker. Laat je door niemand vertellen hoe het moet, want niemand weet het. Ook in Nederland niet.

Dick Maas